

Inhoudsopgave

1 Verkenning Pinnacle Studio 22 Ultimate	1
De werkomgeving	2
Het tabblad Welkom	2
Het tabblad Importeren	2
Het tabblad Bewerken	3
De Bibliotheek	5
De Editor	6
Dynamiek met keyframes	6
De onderdelen in het venster Editor	8
Het tabblad Exporteren	10
SmartMovie	10
De menubalk	11
Het menu Bestand	11
Het menu Bewerken	14
Het menu Instellingen – Controlepaneel	14
Help	22
Werken met deelvensters	23
Loskoppelen en verplaatsen van vensters	25
2 Importeren van media	27
Werken in het venster Importeren	28
Importeren van	29
Stop beweging	36
Frames opnemen	37
Projectinstellingen	39
Opname maken	43
Snapshot	44
MultiCam Capture	45
Opslaan in	45
Opties in het paneel Modus	48
De map- en mediabrowser	50
3 De bibliotheek	53
Hoe werkt de bibliotheek?	54
Onderdelen in de bibliotheek	57
De browser	60
Collecties	63

Overige opties bibliotheek	64
Voorbeeld in player	66
Scèneherkenning	67
3D-weergave	69
Nieuw tabblad openen	70
Tags	72
De scrubber	74
SmartMovie	74
4 Media bewerken	77
Het venster Bewerken	78
Dubbelmodus van de player	79
De tijdlijn	81
Werken met het storyboard	86
Tijdlijnwerkbalk	88
Nog een paar knoppen	90
Overige gereedschappen	91
Groeperen	96
Gat sluiten	97
Editingmodus	98
Clips trimmen	99
Kopiëren en verplaatsen	101
Drie- en vier-puntsbewerkingen	102
Snelmenu van clips	105
5 Beeld bewerken met de editor	107
De editor	108
Keyframes gebruiken	109
Eigenschappen	111
Media bewerken	112
Media-editor	114
Kleur	116
Basis	117
Toonkromme	119
HSL afstemmen	120
Kleurenwiel	121
Kleurbereik beoordelen	122

Overgang in en Overgang uit	123
Tijd remapping	124
Media-editor als apart venster	126
Extra opties in het Media-editorvenster	129
6 Effecten toepassen	133
Beeldeffecten	134
Effecten in de editor	134
Effecten voor video en afbeeldingen	136
360°-video	149
360°-video bewerken	151
Add-ons en Plug-in-effecten	155
Pan en Zoom	155
7 Overgangen en geavanceerde mogelijkheden	159
Overgangen	160
Overgang toevoegen	160
Overgang met vervorming	167
Naadloze overgangen	168
Overige overgangen	168
Beeld in beeld	169
Transparantie van tracks	170
Het volgen van bewegende objecten	172
8 Montagethema's en werken met sjablonen	177
Werken met montagesjablonen	178
Sjablonen voor een gedeeld scherm	184
Een film opslaan als sjabloon	185
9 Titels maken	187
De Titel-editor verkennen	188
Lagen	191
Titel maken	195
Tekst bewerken	200
3D-titels maken	201
De werkruimte van de 3D-Titel-editor	202
3D-objecten	203

10 Muziek en geluid in de film	205
Het belang van het geluid	206
ScoreFitter	208
Voice-over	210
Audio Ducking	211
11 Audio bewerken	213
De editor en audiobewerking	214
Audio corrigeren	215
Media-editor	216
Effecten voor audio	221
Werken met audio op de tijdlijn	223
Audio loskoppelen	228
12 Multicamera editing	231
Werken met meerdere bronbestanden	232
Importeren van meerdere camera's	233
De Multi-Camera Editor	234
De gereedschappen	235
Overige opties	237
Zwarte of transparante segmenten	240
Beeld in beeld	241
Sneller werken: Smart Proxy	241
Multicamera bewerken op de tijdlijn	243
13 Media exporteren	245
Exporteren	246
Exporteren naar bestand	248
Indelingsopties	250
Exporteren naar een apparaat	254
Export naar het net	256
Een schijf maken	257
Index	259

Verkenning Pinnacle Studio 22

Ultimate

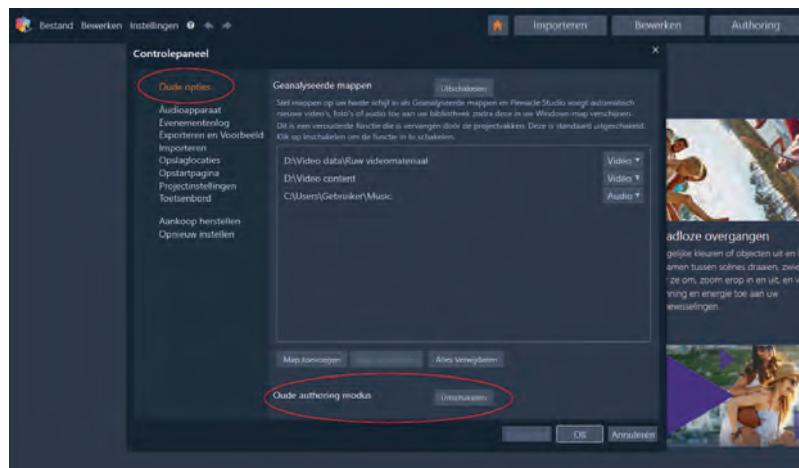
Pinnacle Studio is al sinds enige jaren een van de belangrijkste bewerkingsprogramma's voor de serieuze video-editor. Het is een zeer veelzijdig programma met ruime mogelijkheden voor het maken van professionele videomontages. In dit hoofdstuk maakt u kennis met de algemene eigenschappen van Pinnacle Studio. De details van de verschillende werkomgevingen worden verderop in dit boek behandeld.

De werkomgeving

Als u Pinnacle Studio 22 Ultimate voor de eerste keer opstart, verschijnt het venster **Welkom**. Bovenaan dit venster ziet u tevens de tabbladen **Importeren**, **Bewerken** en **Exporteren**. Deze tabbladen geven in feite ook het gehele proces weer in de drie hoofdfuncties, namelijk het zoeken naar mediabestanden, gevolgd door het bewerkingsproces met als laatste stap het geschikt maken van de video voor vertoning.

Het tabblad Welkom

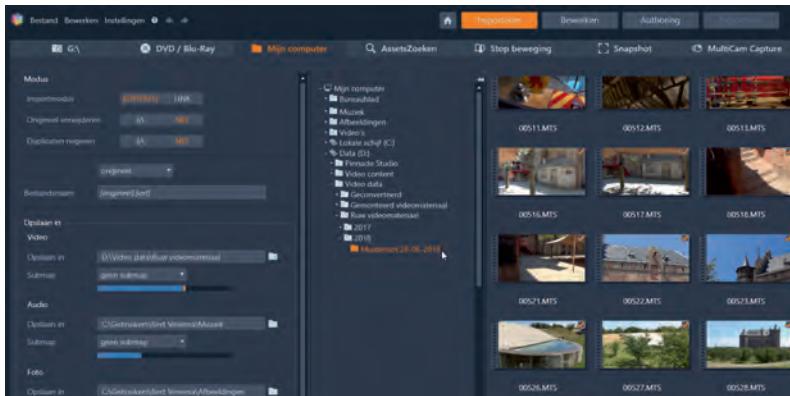
Op het tabblad **Welkom** vindt u instructievideo's, aanbiedingen en belangrijke informatie over Pinnacle Studio. Via dit venster kunt u tevens de gebruikershandleiding downloaden, het gebruikersforum bezoeken, nieuwe functies verkennen en eventueel aanvullende plug-ins aanschaffen. Standaard is de oude functie **Authoring**, het maken van schijven, uitgeschakeld. Indien u deze functie wilt gebruiken, dan schakelt u dit in het controlepaneel in. Klik daarvoor in de menubalk op **Instellingen**, gevolgd door **Controlepaneel**. In het venster dat verschijnt klikt u op de knop **Inschakelen** achter de optie **Oude authoring modus**.

Het tabblad Importeren

Voordat het monteren van uw videofilm of diapresentatie kan starten moet het benodigde multimediamateriaal worden geïmporteerd naar de computer. Hierbij gaat het om het 'vastleggen' van video vanaf een videocamera, het downloaden van foto's vanaf een digitale camera en het importeren van overige mediabestanden naar uw vaste schijf. Onder het tabblad **Importeren** worden diverse apparaten en multimediaformaten ondersteund. U sluit uw camcorder of digitale spiegelreflex-camera aan op uw computer en kopieert de bestanden met behulp van een van de functies uit het venster Importeren. U kunt uw materiaal importeren van een dvd-

schijf of Blu-ray, of uit een bestand. Daarnaast biedt het venster Importeren de mogelijkheid om een snapshot van een videobeeld te maken, om stop-motionopnamen te maken, wat zeer handig is als u een animatiefilm wilt maken, en om video binnen te halen via de optie **MultiCam Capture**.

Het venster
Importeren in
Pinnacle Studio.

Het tabblad Bewerken

In dit venster vindt het eigenlijke montageproces van de mediabestanden plaats. Hier worden de belangrijkste bewerkingsfuncties toegepast op de mediabestanden. De interface van het venster Bewerken kan worden opgedeeld in een aantal delen: de **Bibliotheek** of **Editor** (indien deze is geselecteerd), de **Tijdlijnen** het **Voorbeeldvenster**. De bibliotheek is een belangrijk hulpmiddel voor het catalogiseren en beheren van alle bronbestanden die u tijdens het *editen* (bewerken) kunt gebruiken. In het voorbeeldvenster of *player* wordt de montage weergegeven. Op de **Tijdlijn** vindt de montage van de video of diapresentatie plaats. Bij elkaar beschikt het venster **Bewerken** bewerken met de **Bibliotheek**, de **Editor**, de **Tijdlijn** en het **Voorbeeldvenster** over nog een aantal extra gereedschappen en deelvensters voor het maken en bewerken van titels, het toevoegen van effecten en overige bewerkingen. Deze mogelijkheden worden in dit boek uitgebreid behandeld.

Het venster
Bewerken met de
bibliotheek.

I. Verkenning Pinnacle Studio 22 Ultimate

Basis bewerken.

mijn.cc/ps11

Om een indruk van de werkomgeving van Pinnacle Studio 22 Ultimate te krijgen, kunt u de video bekijken via de QR-code (of surf naar mijn.cc/ps11).

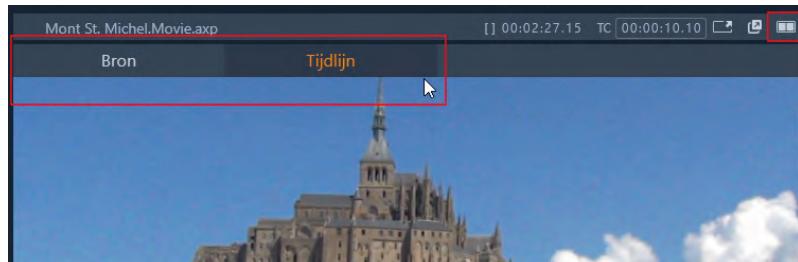
Het bewerken en monteren van de videoclips vindt, zoals hiervoor aangegeven, plaats in het venster Bewerken. U opent het venster Bewerken door op de tab **Bewerken** te klikken. Weet u echter al dat u de film naar een dvd of Blu-ray gaat exporteren, dan kunt u er ook voor kiezen om direct het venster Authoring openen op te starten.

De meeste clips die u op de tijdlijn plaatst, sleept u van de bibliotheek naar de tijdlijn.

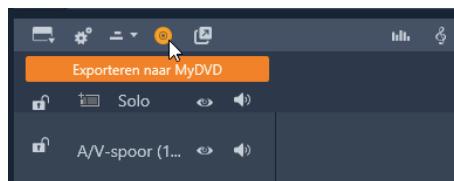
Clips We spreken van een (media)clip als het een item betreft uit de bibliotheek, zoals een bestand met filmbeelden, muziek, geluid, afbeeldingen of een ander multi-mediabestand.

In het venster Bewerken bevinden zich twee knoppen boven het voorbeeldvenster: **Bron** geeft de geselecteerde bibliotheekclip weer en **Tijdlijn** geeft de clips in de montage op de tijdlijn weer.

De knoppen voor selectie van de weergave in het voorbeeldvenster.

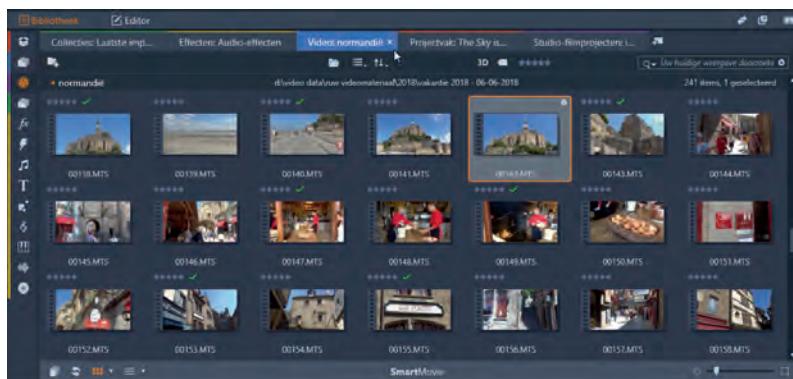
Als u het venster Authoring hebt geopend, verschijnt een extra tabblad **Menu**, boven het voorbeeldvenster waarmee u het voorbeeld van een schijfmenu weergeeft. Schrijven, zoals dvd of Blu-ray, kunt u ook bewerken met behulp van de applicatie MyDVD. U kunt een project voorbereiden voor export naar MyDVD door op de knop **Werkbalk Authoring openen** op de gereedschapsbalk te klikken. Er verschijnt een nieuwe knop **Exporteren naar MyDVD**.

Extra knop Exporteren naar MyDVD op de gereedschapsbalk.

De Bibliotheek

De meeste handelingen in het editproces vinden plaats in het venster Bewerken. Hierin bevinden zich de montagefuncties, zoals toevoegen, trimmen en corrigeren van mediaclips. Voordat u kunt beginnen met het bewerken zoekt u de benodigde mediaclips op in de bibliotheek. In de bibliotheek worden alle videomateriaal, afbeeldingen, muziek en audiobestanden beheerd. De bibliotheek is de omgeving voor het catalogiseren en beheren van alle mediabestanden die u tijdens de authoring (het bewerken) kunt gebruiken. Dat betreft dus ook alle beschikbare effecten, overgangen, menu's, montage-items en titels. Een handige functie binnen de bibliotheek is het analyseren van mappen. Van geselecteerde mappen worden automatisch veranderingen bijgehouden. Deze functie is vooral handig bij mappen die u veel gebruikt en waarvan de inhoud regelmatig wordt bijgewerkt. Een groot aantal bibliotheekitems, bijvoorbeeld professioneel ontworpen titels, dvd-menu's, geluidseffecten en effecten worden meegeleverd en kunnen vrij worden gebruikt. Als u bovenin op de tab **Bibliotheek** klikt, worden de hierover genoemde onderdelen weergegeven. Deze kunt u via slepen toevoegen aan een film- of schijfproject.

De bibliotheek met verschillende tabbladen.

Nadat u het tabblad **Bibliotheek** hebt aangeklikt, verschijnt het venster van de bibliotheek. In dit venster worden de mediabestanden als miniaturen (*thumbnails*) weergegeven. De kleuren balkjes aan de linkerzijde geven de verschillende typen weer van de mapstructuur: **Projectvakken**, **Bibliotheekmedia**, **Projecten**, **Collecties** en **Effecten**. De mapkleuren corresponderen met de geopende mappen die boven de tabbladen zijn weergegeven.

Om een mediabestand vooraf te bekijken maakt u gebruik van de player (of voorbeeldvenster), dat voor alle ondersteunde mediatypen wordt gebruikt. De knoppen voor het bedienen en het gebruik van de player worden verderop in dit boek beschreven.

Het voorbeeldvenster of player.

De Editor

Als u het venster Bewerken hebt geopend, ziet u linksboven naast de tab Bibliotheek de tab **Editor**. Standaard is het bibliotheekvenster geopend. Maar voor het bewerken of corrigeren van clips beschikt Pinnacle Studio over verschillende editors. Deze editors zijn allemaal ondergebracht onder het tabblad **Editor**. Er zijn verschillende tabbladen in het venster van de editor beschikbaar. Een belangrijke functionaliteit binnen de editor is het toepassen van keyframes.

Dynamiek met keyframes

In de meeste gevallen wordt een effect van begin tot het einde op een mediaclip als statische instelling toegepast. Daarbij stelt u de parameters eenmalig in of u gebruikt een voorgedefinieerde instelling. Er zijn echter ook veel effecten in de Editor die met behulp van een dynamische instelling beter tot hun recht komen. Dit kan met behulp van toepassen van *keyframing*. Dat betekent dat op één of meer posities in de mediaclip een andere parameterwaarde wordt ingesteld, waardoor bij het afspelen een effect of instelling langzaam opkomt of wegvlucht. Dit kan uiteraard ook zo worden ingesteld dat het effect ergens halverwege de clip wordt gestart. Het is maar net hoe u de parameters op de positie van de keyframes instelt. Het mooie is dat keyframing, juist door op een willekeurige positie in de clip de parameters in te stellen, een zekere dynamiek in de clip aanbrengt.

Keyframe Dit een instelling van een video- of audio-effect op een positie in de tijdlijn waarvoor een specifieke parameterwaarde is ingesteld. Tijdens de weergave wordt de animatie van effecten uitgevoerd door het geleidelijk aanpassen van de parameters van de ene keyframewaarde naar de volgende. Het toepassen van keyframes wordt meestal *keyframing* genoemd

In het deelvenster Editor kunt u, onder andere via keyframes, de eigenschappen voor de media of onderdelen configureren die u op de tijdlijn heeft geselecteerd. Hiervoor hoeft u het tabblad Bewerken niet te verlaten.

Als u voor het aanpassen van de instellingen keyframes wilt gebruiken, sleept u de tijdlijnindicator in het deelvenster Editor naar de gewenste positie en klikt u op de knop **Keyframing in/uitschakelen** (de ruit) rechtsboven in het parameterpaneel. U kunt één of meerdere keyframes toevoegen om het beoogde resultaat te bereiken. De tijdlijnindicator in het deelvenster Editor wordt gesynchroniseerd met de tijdlijn en in de player, zodat u elk van de drie panelen kunt gebruiken om de positie in het gewenste frame te zoeken.

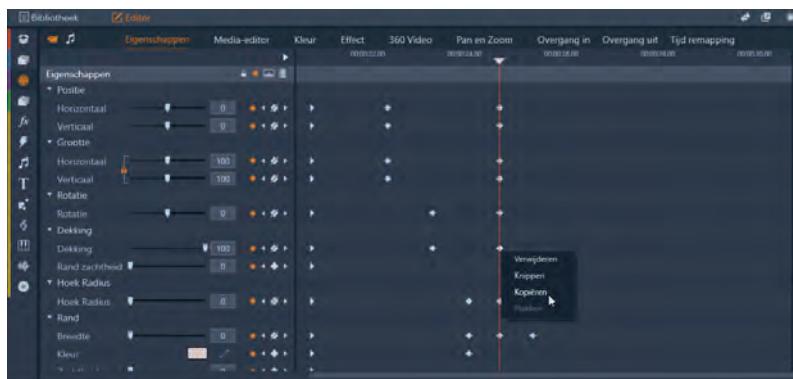

Let op! Als u keyframes uitschakelt, door op de knop **Keyframing in/uitschakelen** te klikken, gaan alle keyframes voor het besturingselement verloren. Keyframes worden dus niet verborgen, maar echt verwijderd.

Meestal zult u minimaal drie keyframes moeten instellen om een effect geleidelijk tijdens het afspelen van de clip dynamisch uit te voeren. Voor het werken met keyframes werkt u als volgt.

Keyframes toepassen

1. Selecteer een videoclip in de tijdlijn en klik op de tab **Editor**.
2. Selecteer een van de tabs, bijvoorbeeld de tab **Effecten** en kies een van de effecten uit de werk balk. Nadat u het effect, bijvoorbeeld **Belichting**, onder het effect **Camera** hebt gekozen, klikt u op de optie **Keyframing in/uitschakelen**.
3. Er wordt links in het instellingenpaneel een instelruitertje met een pijltje links en rechts weergegeven. Hiermee stelt u een keyframe in. Er wordt automatisch een keyframe aan het begin van de clip geplaatst, die u niet kunt verplaatsen.
4. Positioneer de tijdlijnindicator naar de positie waar de eerste parameter wordt ingesteld en klik op de knop **Keyframe instellen**, het ruitertje helemaal links.
5. Stel vervolgens de parameters in het paneel in. Verplaats de tijdlijnindicator naar de volgende positie en plaats opnieuw een keyframe.
6. Het is niet per se noodzakelijk om eerst een keyframe te plaatsen op de ingestelde positie. Zodra u een parameter in het paneel wijzigt, wordt automatisch een keyframe op de huidige positie van de tijdlijnindicator geplaatst.

Instellen van keyframes in de editor.

Keyframes kunt u op verschillende manieren toepassen. Daarnaast zijn er een aantal opties voor het verplaatsen en verwijderen van keyframes, en het toepassen van meerdere parameters op hetzelfde effect.

Opties bij keyframes

- **Keyframe toevoegen** Positioneer de tijdlijnindicator en klik op de optie (het ruitertje) **Keyframe toevoegen**.
- **Keyframe selecteren** Voor het selecteren klikt u op het pijltje **Naar volgende keyframe springen** (Ctrl+PgDn) of **Naar vorige keyframe springen** (Ctrl+PgUp) tot u het gewenste keyframe hebt geselecteerd in de editor.

1. Verkenning Pinnacle Studio 22 Ultimate

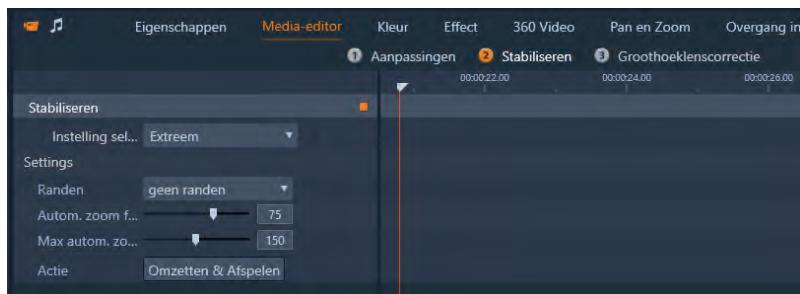

Keyframes gebruiken.
mijn.cc/ps12

- **Keyframe verwijderen** Selecteer het keyframe dat u wilt verwijderen. Het ruitertje wordt nu weergegeven met een streep erdoor, dat betekent dat het keyframe te verwijderen is. Klik op het doorgestreepte ruitertje **Keyframe verwijderen** voor het wissen van het keyframe.
- **Keyframe verplaatsen** U kunt een keyframe verplaatsen door het te verslepen op de keyframelinie.

De onderdelen in het venster Editor

Als u op het tabblad **Editor** klikt, wordt standaard de **Eigenschappen**-editor geopend. In dit venster kunt u de meest voorkomende parameterwaarden voor een clip instellen, zoals de positie, grootte, rotatie, dekking, radius, rand en de clip bijsnijden. De volgende tab is de **Media-editor**. De Media-editor beschikt eveneens over drie tabs, onderverdeeld in: **Aanpassingen**, **Stabiliseren** en **Groothoeklenscorrectie**.

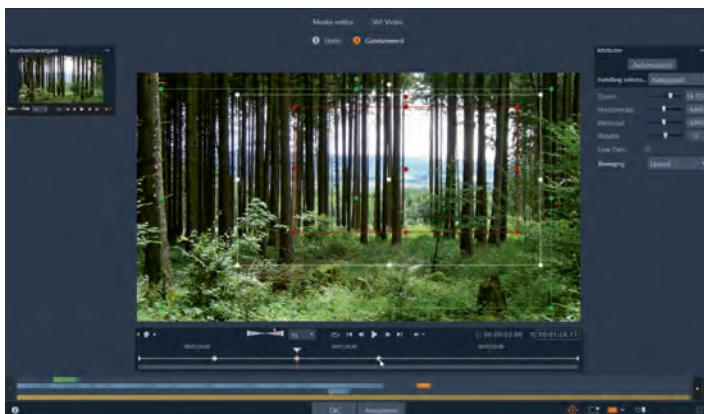
De Media-editor voor correcties.

Alle aanpassingen die u met behulp van de media-editor in deze fase aanbrengt hebben geen invloed op de oorspronkelijke medioclip, maar de aanpassingen worden opgeslagen in de database. Zodra u de clip aan de tijdlijn toevoegt, zullen de aanpassingen op de clip in de tijdlijn worden toegepast. Naast de tab Media-editor bevindt zich de tab **Effect**. Hiermee wordt de Effecten-editor geopend. Er wordt een aantal subcategorieën onder de tab **Effecten** weergegeven. Deze effecten komen later in dit boek uitgebreid aan de orde. De tab daarna is **Kleur**, waaronder vier tabs beschikbaar zijn voor nauwkeurige kleuraanpassingen. De optie **Kleur** wordt verderop in het boek uitgebreid behandeld.

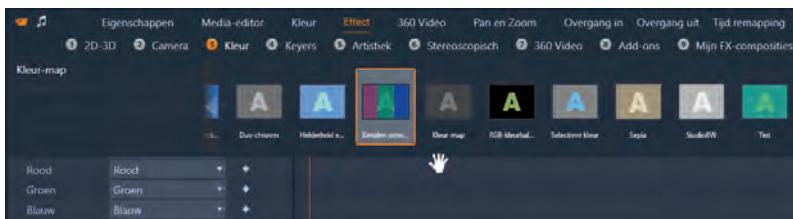
De volgende tab is **Pan en Zoom**. Ook hierbij kunt u uitgebreid gebruikmaken van keyframes. Met **Pan en Zoom** simuleert u bewegingen van stilstaande afbeeldingen. Samen met overgangen en effecten kunt u hiermee zeer fraaie presentaties maken.

De volgende twee in de rij van tabs zijn de tabs **Overgang in** en **Overgang uit**, waarvan de werking later wordt beschreven.

De onderdelen in het venster Editor

De editor voor Pan en Zoom op een stilstaande afbeelding.

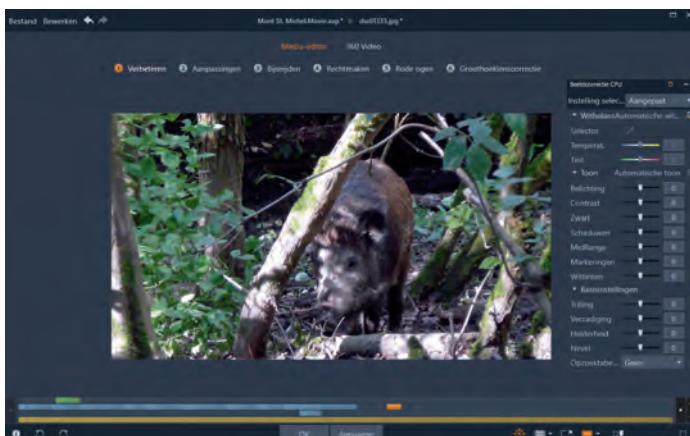

De effecten in de Effecten-editor.

Effecten zijn onder te verdelen in praktische en verfraaiende effecten. Ook effecten kunnen worden geanimeerd door middel van keyframes. Daarmee zijn eenvoudige tot zeer complexe effectbewerkingen te maken.

Het is eigenlijk geen effect en ook geen correctiegereedschap, maar de Foto-editor (een aangepaste versie van de Media-editor) biedt eveneens de mogelijkheid om stilstaande afbeeldingen te bewerken.

Ook bij stilstaande afbeeldingen is er een verschil tussen het openen van de Media-editor vanuit de bibliotheek of vanuit de tijdlijn. Dubbelklikt u in de bibliotheek op een stilstaande afbeelding, dan wordt de Media-editor geopend met een aantal opties om de afbeelding te bewerken of correcties aan te brengen.

De opties in de Media-editor bij een stilstaande afbeelding die is geopend vanuit de bibliotheek.

Het tabblad Exporteren

De kroon op uw montagewerk is natuurlijk het publiceren van de video. Alle distributiemogelijkheden zijn ondergebracht onder de optie **Exporteren**. In dit venster stelt u alle parameters in voor de export van uw film of diapresentatie. Of het nu een dvd, Blu-ray of een MP4-bestand is, alle formaten die op dit moment populair zijn kunnen worden toegepast. Het is vooral handig dat u vanuit het venster Exporteren direct uw bestand kunt uploaden naar populaire sociale-mediasites als YouTube, Facebook, Vimeo of rechtsreeks naar de Box. Ook export van bestanden voor specifieke apparaten zoals Apple, Microsoft Xbox, Nintendo Wii en de Sony PS3 en 4 is mogelijk.

Het venster Exporteren.

SmartMovie

In het venster Bewerken ziet u onderaan in het bibliotheekvenster de knop **SmartMovie**. Met deze functie kunt u op een snelle manier een video samenstellen. U hoeft alleen de clips te selecteren en naar de *dropzone* te slepen en Pinnacle Studio doet de rest. U selecteert een aantal foto's of videofragmenten, voegt daar audio aan toe, selecteert enkele instellingen en klikt vervolgens op een van de knoppen **Voorbeeldweergave**, **Bewerken** of **Exporteren**. U kunt de gegenereerde video daarna nog verder bewerken of meteen weergeven. Op deze manier kunt u geheel automatisch gegenereerde videofilms of diavoorstellingen maken.

SmartMovie in werking.